

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autor/ka práce: Michal Rázga

Název práce: Kouření jako sociální deviace a jeho regulace

Vedoucí práce: Doc. Milan Tuček, CSc

Oponent/tka: Doc. PhDr. Pavel Kuchař, CSc

Navržené hodnocení: dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cílem práce „je zachytit jev kouření jakožto společenský jev, a to prostřednictvím poukázání na sociální normy a jeho vztah k sociální deviaci. Dílčím cílem práce je proto zmapování formálních a neformálních norem, které s fenoménem kouření souvisí“. K naplnění tohoto cíle autor zvolil kvantitativní přístup, založený na provedení vlastního šetření mezi studenty UK. Cíl práce naplněn sice byl, leč vlastní poznatková hodnota výsledků je dosti omezená.

Pokud jde o strukturu práce, je vyhovující, autor ovšem mohl čtenáře ušetřit obsáhlého historického exkurzu.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Práce využívá v dostatečné míře českou i zahraniční odbornou literaturu.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Vlastní výzkum mezi studenty je proveden dobře, i když text místy připomíná závěrečnou zprávu a nikoliv kritickou analýzu výsledků. Někde postrádám hlubší operacionalizaci použitých pojmů (co se např. rozumí „zdravým životním stylem“ – že místo bučku budu jíst ryby a zní nebo že každý den před snídaní uběhnu 5 km?), jinde pečlivější vysvětlení získaných poznatků (proč studenti sociologie 5x více kouří než studenti psychologie – že by to bylo dříve zmíněným nižším sociálním statusem, v tomto případě sociologů?).

Nechápu, proč autor nevyužil mnoha aktuálních výzkumů na dané téma. Udělat si vlastní šetření je jistě v řadě směrů výhodnější, na druhé straně jeho poznatková hodnota je přirozeně podstatně omezenější než u výzkumů s mnoha sty či tisíci respondenty navíc s mnohem širší možností zobecnění.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Jak jsem již uvedl, vlastní výzkum je celkem na dobré úrovni. Postrádám ale jeho vyústění – k čemu získané poznatky jsou, jaké jsou možnosti jejich využití, komu jsou vlastně určeny? Také by bylo vhodné více odlišit závislost na kouření, které je věnována zejména teoretická část práce, od kouření, kterým se zabývá zejména empirická část. Přece ne každý, kdo kouří, je na kouření závislý.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Teoretická část je zpracována na standardní úrovni, autor důsledně odlišuje své závěry od přijatých. Empirická část je interpretována vcelku dobře.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Nevím, proč autor uvádí v odkazech originál citací v angličtině, běžně se to nedělá. Práci by neškodila větší pečlivost ve zpracování – informace o „zlomovém výzkumu z roku 1950“ se v práci objevuje (včetně závěru) celkem 6x, někde jsou nelogické věty (s. 68 – „Tlak okolí by nikdy nezačínali/nezačínali znovu pociťovalo alespoň občas ...“), na s. 69 má autor dvě hrubé pravopisné chyby atd.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Práce je vzhledem k tématu, i přes rozsáhlou teoretickou část, poněkud povrchní. Autor se např. vůbec nezabývá ekonomickým rozměrem kouření, i když je jasné, že právě daňová výtěžnost stojí za tolerantním postojem zákonodárců vůči kouření. Nevěnuje pozornost ani často opakovanému tvrzení kuřáků, že si svým kouřením více než dostatečně hradí léčbu případných onemocnění.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jak by autor efektivně přesvědčil své kolegy studenty, aby přestali kouřit?

Celkové hodnocení práce:

dobře

Datum:

Podpis: